

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินภาวะสุขภาพและเสนอแนวทางการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพของเด็กวัยเรียนตามความคิดเห็นของผู้แทนสถาบัน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนในชุมชน ภาคตะวันออก ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้แทนของสถาบันในชุมชน ได้แก่ ผู้แทนจาก 1) ครอบครัว 2) โรงเรียน 3) สถานบริการสาธารณสุข 4) องค์กรปกครองท้องถิ่น 5) คณะกรรมการชุมชน 6) กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน จาก 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว ทำการสุ่มศึกษาในพื้นที่จังหวัดละ 1 ตำบลที่มีบุคลากรสาธารณสุขที่ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา มีโรงเรียนในพื้นที่ และยินดีร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สุ่มหมู่บ้านหรือชุมชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยบริการสาธารณสุขนั้น จำนวนรวม 3 หมู่บ้าน กับ 2 ชุมชน ทำการวิจัยด้วยกระบวนการประชุมกลุ่มย่อย การจัดทำเวทีประชาคมชุมชน การสะท้อนข้อมูลให้กับตัวแทนสถาบันต่าง ๆ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จำนวนรวม 5 คน ที่ผ่านการอบรมทำความเข้าใจร่วมกันถึงเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการทำกิจกรรม การสังเกต การเก็บข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นอย่างดีแล้ว ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบหลายทาง (triangulation technique) ร่วมกับการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และบันทึกวิดีโอพร้อมเสียง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยมีดังนี้

องค์ประกอบภาวะสุขภาพ การประเมินภาวะสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพของเด็กวัยเรียนตามที่ผู้แทนสถาบันในชุมชนพิจารณาถึงประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) องค์ประกอบด้านร่างกาย ได้แก่ โรคที่มีความรุนแรงมาก คือ โรคไข้เลือดออก และกลุ่มโรคที่พบมากในเด็กวัยเรียน ได้แก่ โรคทางโภชนาการ โรคฟันผุ และไข้หวัด
 - 2) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ได้แก่ การรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสม การซื้อรถจักรยานยนต์ที่ไม่ปลอดภัย ดิคเกมส์ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การใช้สารเสพติด และการใช้ความรุนแรง
 - 3) องค์ประกอบทางด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ ความก้าวร้าว ว้าวุ่น และความซึมเศร้า
 - 4) องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มลพิษทางอากาศ
 - 5) องค์ประกอบทางด้านสังคม ได้แก่ การเป็นชุมชนเมือง การย้ายถิ่นของแรงงาน
- ประเด็นข้อเสนอแนะ โน้มนโยบายสาธารณะ คือ การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก การแก้ไขปัญหาเพศสัมพันธ์ การออกกำลังกาย และ อาหารสะอาด ปลอดภัยในชุมชน

The purpose of this action research was to identify health status and the trend of public health policy for school age children by community institutes and stakeholders in the eastern community area. The participants consisted of presenters from households, schools, community health care centers, local administrators, community committees, etc. Two provinces were selected by simple random sampling, Rayong Province, and Srakaew Province, and one sub-district selected from each province, which the community health workers were allowed to study where there was a school in the area, and agreed to collaborated with other community institutes for this research. Then selected three, and two villages in those community health care center responsibility areas. The focus groups, public hearings in community, data reflection, in-depth interview, by the researcher and assistants were used for data collection. Triangulation technique with recorded sound, photography, recorded video were used to valid the data. The data was analyzed by content analysis. The results of the study were as follows:

The health status and health risks of school age children consist of 5 components:

- 1) Physical component: the high severity disease, dengue hemorrhagic fever, and the most common disease in children, obesity and malnutrition disease, dental disease, and common cold.
- 2) Behavioral component: Poor quality food eating, unsafe motorcycle riding, game playing, drugs substance, and teenage violence.
- 3) Psychological and mental component: aggressive, lonely, and depression
- 4) Environmental component: air pollution
- 5) Social component: urban area, labour migration.

The issue to be trended to develop public health policy for children was the prevention and controlling dengue hemorrhagic fever, sexual problem solutions, exercise and clean and safe food in the community.